

Juridiska avdelningen/AN

13.5.1977

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI 52
Semaforbron HELSINGFORS

Puhelin 1511
Telefon

... Till arbetspensionsanstalterna

Regeringen har 6.5.1977 till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till ändring av arbetspensionslagarna och folkpensionslagen. I propositionen föreslås en ändring av stadgandena gällande arbetslöshetspension.

Enligt förslaget skulle till arbetslöshetspension enligt arbetspensionslagarna och folkpensionslagen vara berättigad även sådan 60 år fylld arbetstagare, som erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd för hela maximitiden om 450 dagar. Stadgandet om denna 450 dagars maximitid tillämpades första gången i mars detta år.

De nu gällande stadgandena förutsätter, att arbetstagaren under de 52 senaste veckorna fått i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning för minst 200 dagar. I propositionen föreslås, att denna 52 veckors tid skall förlängas till 60 veckor. Likaså har i förslaget preciserats den tidpunkt, från vilken den avsedda tiden skall räknas, samt för anskaffandet av Arbetskraftsmyndighetens intyg för sökanden medgivits en tidsfrist, som räknas från det de övriga förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetspension har uppfyllts.

Propositionens innehåll i detalj framgår av medföljande bilaga.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar angående ändring av 22 c § folkpensionslagen, 4 c § lagen om pension för arbetstagare och 9 a § lagen om statens pensioner.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.

I propositionen föreslås stadgandena angående arbetslöshetspensionen ändrade så, att även en arbetstagare, som fyllt 60 år och som erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd för en maximitid om 450 dagar, vore berättigad till i folkpen-

sionslagen och arbetspensionslagarna avsedd arbetslöshetspension. Samtidigt föreslås att en teknisk detalj som hänför sig till ansökan om pensionen rättas.

Ändringarna avses träda i kraft omedelbart efter det att lagarna fastställts.

MOTIVERING.

Genom lagar, som trädde i kraft från början av juli 1971 (499/71, 500/71 och 851/71) fogades arbetslöshetspensionen till folkpensionslagen, lagen om pension för arbetstagare, vartill hänvisas i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare genom stadgande, och lagen om statens pensioner. Förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetspension är i nämnda lagar i huvuddrag likartade. Arbetstagare bör ha fyllt 60 år. Han bör ha erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd under de 52 senast förflutna veckorna eller i lagen om sysselsättning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning för minst 200 dagar sammanlagt. Dessutom bör han medelst av Arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg visa, att åt honom icke kunnat anvisas sådant arbete, vilket han icke kan vägra att mottaga utan att gå sin rätt till i lagen om sysselsättning avsedd ersättning förlustig.

Enligt 20 § 3 mom. lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor må åt medlem, som erhållit dagunderstöd under tre på varandra följande kalenderår för sammanlagt 450 dagar, utgivas sagda understöd ånyo först efter det han varit i arbete i sex månader. Detta stad-

gande om maximitid tillämpades för första gången i mars 1977. Härav följer att rätten till dagunderstöd beräknas under våren 1977 upphöra för ungefär 4 000 medlemmar i arbetslöshetskassa, av vilka enligt uppskattning 1 200 har fyllt 60 år. Efter övergångsskedet blir rätten till dagunderstöd månatligen fullgjord för cirka 400 kassamedlemmars del. Efter det rätten till dagunderstöd upphört har medlem i arbetslöshetskassa möjlighet att söka i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning, vilken utbetalas utan begränsningar angående maximitid för hela den tid arbetslösheten varar. Den är i motsats till dagunderstödet underkastad behovsprövning så, att till exempel då sökandens maka har relativt låga förtjänstinkomster, kan detta leda till att ansökan förkastas. Då placeringen av äldre, långvarigt arbetslösa i arbete, speciellt under ekonomisk depression, har visat sig vara svårt, har regeringen ansett det ändamålsenligt att förbättra utkomstskyddet för dessa arbetstagare. I enlighet härmed borde tiden under vilken dagunderstöds- och arbetslöshetsersättningsdagarna förvärvas förlängas från 52 veckor till 60, och även sådana över 60 år gamla arbetstagare, som icke omfattas av dagunderstödet på grund av maximistadgandet om 450 dagar, borde bli

berättigade till arbetslöshetspension. Sagda ändringar föreslås bli utförda i 22 c § folkpensionslagen, 4 c § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare och 9 a § lagen om statens pensioner.

I gällande praxis har det framgått oklarheter om när den i lagen stipulerade tiden om 52 veckor är uppfylld och huruvida arbetstagaren under dess förlopp erhållit dagunderstöd eller arbetslöshetsersättning för minst 200 dagar. För korrigerandet av detta föreslås att stadgandena angående ansökan om arbetslöshetspension i nämnda lagar justeras.

Avsikten är att reformerna skulle träda i kraft omedelbart efter det lagarna fastställts. Uppskattandet av kostnaderna försvåras av många faktorer, såsom bristfälligheten i nödiga

statistiska uppgifter och svårigheterna att förutsäga arbetslöshetens utveckling. Enligt en grov uppskattning skulle reformerna förorsaka årliga tilläggskostnader om sammanlagt cirka 4 miljoner mark, av vilka tilläggskostnaderna inom folkpensionssystemet skulle uppgå till 1,5—2,0 miljoner mark. Härav skulle statens andel utgöra 0,1—0,2 miljoner mark. Tilläggskostnaderna för arbetspensionssystemet skulle även utgöra knappa 2 miljoner mark. Statens pensionssystem skulle förorsakas tilläggskostnader om 0,07—0,09 miljoner mark.

Med stöd av vad ovan anförts förelägges Riksdagen till antagande följande lagförslag:

1.

Lag

angående ändring av 22 c § folkpensionslagen.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 22 c § folkpensionslagen den 8 juni 1956, sådan den lyder i lag av den 18 juni 1971 (499/71), som följer:

22 c §.

Såsom långvarigt arbetslös anses vid tillämpning av denna lag person, som företer av arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg över att åt honom icke kan anvisas sådant arbete, vilket han icke kan vägra att mottaga utan att gå sin rätt till i lagen om sysselsättning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning förlustig samt att han, räknat från den dag som infaller tidigast en månad före utfärdandet av ovannämnda intyg, under de 60 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande arbetslös-

hetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar eller att han i enlighet med stadgandena angående maximiunderstöd i sagda lag om riksomfattande arbetslöshetskassor icke längre äger rätt till dagunderstöd.

Arbetslöshetspension beviljas att utgå tills vidare.

Denna lag träder i kraft den

197 .

2.

Lag

angående ändring av 4 c § lagen om pension för arbetstagare.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 4 c § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare, sådan den lyder i lag av den 29 december 1972 (934/72), som följer:

4 c §.

Rätt att erhålla arbetslöshetspension tillkommer arbetstagare, som fyllt 60 år och som företer av arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg

över att åt honom icke kan anvisas sådant arbete, vilket han icke kan vägra att mottaga utan att gå sin rätt till i lagen om sysselsätt-

ning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning förlustig samt att han, räknat från den dag som infaller tidigast en månad före utfärdandet av ovannämnda intyg, under de 60 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar eller att han i enlighet med stadgandena angående maximiunderstöd i sagda

lag om riksomfattande arbetslöshetskassor icke längre äger rätt till dagunderstöd. Angående arbetslöshetspension och mottagare av arbetslöshetspension gäller med nedan nämnda undantag i övrigt i tillämpliga delar vad om invalidpension och mottagare av sådan pension är stadgat.

Denna lag träder i kraft den 197 .

3.

Lag

om ändring av 9 a § lagen om statens pensioner.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 a § lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner, sådan den lyder i lag av den 10 december 1971 (851/71), som följer:

9 a §.

Förutsättning för erhållande av arbetslöshetspension är, att förmånstagaren har en pensionstid av minst en månad, har fyllt 60 år och att han företer av Arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg över att åt honom icke kan anvisas sådant arbete som han icke kan vägra mottaga utan att förlora sin rätt till i lagen om sysselsättning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning, samt att han, räknat från den dag som infaller tidigast en månad före utfärdandet av ovannämnda intyg, under de 60 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande

arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar eller att han i enlighet med stadgandena angående maximiunderstöd i sagda lag om riksomfattande arbetslöshetskassor icke längre äger rätt till dagunderstöd.

Arbetslöshet anses ha börjat den dag, för vilken dagunderstöd eller arbetslöshetsersättning första gången under i 1 mom. avsedd tid erlagts till förmånstagare.

Denna lag träder i kraft den 197 .

Helsingfors den 6 maj 1977.

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

1.

Lag

angående ändring av 22 c § folkpensionslagen.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 22 c § folkpensionslagen den 8 juni 1956, sådan den lyder i lag av den 18 juni 1971 (499/71), som följer:

Gällande lag.

22 c §.

Såsom långvarigt arbetslös anses vid tillämpning av denna lag person, som *medels* av Arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg *visar*, att han under de 52 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34, 328/60) avsett dagunderstöd eller i *lagen om arbetslöshetsersättning* (645/67) avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar och att åt honom icke kan anvisas sådant arbete, vilket han icke kan vägra att mottaga utan att gå sin rätt till arbetslöshetsersättning förlustig.

Arbetslöshetspension beviljas att utgå tills vidare.

Förslag.

22 c §.

Såsom långvarigt arbetslös anses vid tillämpning av denna lag person, som *företer* av Arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg *över* att åt honom icke kan anvisas sådant arbete, vilket han icke kan vägra att mottaga utan att gå sin rätt till *i lagen om sysselsättning* (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning förlustig *samt* att han, räknat från den dag som infaller tidigast en månad före utfärdandet av ovan nämnda intyg, under de 60 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i *lagen om sysselsättning* avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar eller att han i *enlighet med stadgandena* angående *maximiunderstöd* i sagda lag om riksomfattande arbetslöshetskassor icke längre äger rätt till dagunderstöd.

Arbetslöshetspension beviljas att utgå tills vidare.

Denna lag träder i kraft den

197 .

2.

Lag

angående ändring av 4 c § lagen om pension för arbetstagare.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 4 c § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare, sådan den lyder i lag av den 29 december 1972 (934/72), som följer:

Gällande lag.

4 c §.

Rätt att erhålla arbetslöshetspension tillkommer arbetstagare, som fyllt 60 år och som *medels* av Arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg *visar*, att han under de 52 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande

Förslag.

4 c §.

Rätt att erhålla arbetslöshetspension tillkommer arbetstagare, som fyllt 60 år och som *företer* av Arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg *över* att åt honom icke kan anvisas sådant arbete, vilket han icke kan vägra att mottaga utan

Gällande lag.

arbetslöshetskassor (125/34, 328/60) avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar och att åt honom icke kan anvisas sådant arbete, vilket han icke kan vägra att mottaga utan att gå sin rätt till arbetslöshetsersättning förlustig. Angående arbetslöshetspension och mottagare av arbetslöshetspension gäller med nedan nämnda undantag i övrigt i tillämpliga delar vad om invalidpension och mottagare av sådan pension är stadgat.

Förslag.

att gå sin rätt till i lagen om sysselsättning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning förlustig, samt att han räknat från den dag som infaller tidigast en månad före utfärdandet av ovannämnda intyg, under de 60 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar eller att han i enlighet med stadgandena angående maximiunderstöd i sagda lag om riksomfattande arbetslöshetskassor icke längre äger rätt till dagunderstöd. Angående arbetslöshetspension och mottagare av arbetslöshetspension gäller med nedan nämnda undantag i övrigt i tillämpliga delar vad om invalidpension och mottagare av sådan pension är stadgat.

Denna lag träder i kraft den

197 .

3.

Lag

om ändring av 9 a § lagen om statens pensioner.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 9 a § lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner, sådan den lyder i lag av den 10 december 1971 (851/71), som följer:

Gällande lag.

9 a §.

Förutsättning för erhållande av arbetslöshetspension är, att förmånstagaren har en pensionstid av minst en månad, har fyllt 60 år och genom intyg, utfärdat av arbetskraftsmyndighet, visar, att han under de 52 senast förflutna veckorna har uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd eller i lagen om arbetslöshetsersättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar och att åt honom icke kan anvisas sådant arbete som han icke kan vägra mottaga utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsersättning.

Förslag.

9 a §.

Förutsättning för erhållande av arbetslöshetspension är, att förmånstagaren har en pensionstid av minst en månad, har fyllt 60 år och att han företer av arbetskraftsmyndighet utfärdat intyg över att åt honom icke kan anvisas sådant arbete, som han icke kan vägra mottaga utan att förlora sin rätt till i lagen om sysselsättning (946/71) avsedd arbetslöshetsersättning, samt att han, räknat från den dag som infaller tidigast en månad före utfärdandet av ovannämnda intyg, under de 60 senast förflutna veckorna uppburit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i lagen om sysselsättning avsedd arbetslöshetsersättning för sammanlagt minst 200 dagar eller att han i enlighet med stadgandena angående maximiunderstöd i sagda lag om riks-

Gällande lag.

Arbetslöshet anses ha börjat den dag, för vilken dagunderstöd eller arbetslöshetsersättning första gången under i 1 mom. avsedd tid erlagts till förmånstagare.

Förslag.

omfattande arbetslöshetskassor icke längre äger rätt till dagunderstöd.

Arbetslöshet anses ha börjat den dag, för vilken dagunderstöd eller arbetslöshetsersättning första gången under i 1 mom. avsedd tid erlagts till förmånstagare.

Denna lag träder i kraft den

197 .